

Metodický pokyn č. 34/2011 na hodnotenie žiakov praktických škôl

Gestorský útvar: sekcia regionálneho školstva, tel.: 59374239

č. 2011-5237/11870:4-914

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) podľa § 14 ods. 1 zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vydáva tento metodický pokyn:

Čl. 1 Úvodné ustanovenia

(1) Pokyn podrobne upravuje postup realizácie hodnotenia žiakov praktických škôl, ktorý sa vykonáva v procese výchovy a vzdelávania v súlade so zákonom č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákonom č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, vyhláškou č. 322/2008 Z. z. o špeciálnych školách.

(2) Metodický pokyn upravuje postup pri

- a) uplatňovaní pravidiel hodnotenia žiakov praktických škôl (ďalej len „žiaci“),
- b) uplatňovaní pravidiel správania žiakov,
- c) celkovom hodnotení žiakov,
- d) vedení dokladov o vzdelávaní a niektorých školských tlačív.

Čl. 2 Hodnotenie

(1) Hodnotenie žiaka sa v rámci vzdelávania vykonáva podľa úrovne dosiahnutých výsledkov slovným hodnotením.

(2) Slovné hodnotenie je jednou z foriem hodnotenia, ktorého výsledky v jednotlivých predmetoch prvého až tretieho ročníka praktickej školy sa vyjadrujú týmito štyrmi stupňami:¹⁾ dosiahol veľmi dobré výsledky, dosiahol dobré výsledky, dosiahol uspokojivé výsledky, dosiahol neuspokojivé výsledky.

(3) Vysvedčenie so slovným hodnotením sa môže doplniť slovným komentárom za príslušný polrok. Komentár slovného hodnotenia má mať charakter výchovný, motivačný a povzbudzujúci. Musí byť objektívny, má stručne zachytávať zmeny,

¹⁾ § 55 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a § 9 ods. 2 vyhlášky Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 322/2008 Z. z. o špeciálnych školách.

ktoré vo výchovno-vzdelávacom procese u žiaka nastali. Má zdôrazňovať úspechy žiaka alebo potrebu zlepšenia sa v učení.

Čl. 3 Zásady hodnotenia

(1) Súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu v praktickej škole je systematické hodnotenie žiaka. Predmetom hodnotenia je úroveň dosiahnutých vedomostí a zručností podľa platných učebných osnov a vzdelávacích programov.²⁾

(2) Hodnotenie žiaka je nevyhnutná súčasť výchovno-vzdelávacieho procesu, ktorá má informatívnu, korekčnú a motivačnú funkciu.

(3) Žiak má právo

- a) vedieť, čo sa bude hodnotiť a akým spôsobom,
- b) dozvedieť sa výsledok každého hodnotenia,
- c) na objektívne hodnotenie.

(4) Vo výchovno-vzdelávacom procese sa podľa úrovne dosiahnutých výsledkov uskutočňuje priebežné hodnotenie, ktoré sa uplatňuje pri hodnotení čiastkových výsledkov žiaka. Súhrnné hodnotenie sa vykonáva na konci každého polroka školského roka. Zahŕňa súhrnné vyjadrenie hodnotenia dosiahnutých výchovno-vzdelávacích výsledkov žiaka v uplynulom polroku.

(5) Celkové hodnotenie žiaka sa na konci každého polroka školského roka zaznamenáva v pedagogickej dokumentácii³⁾ a uvádza na vysvedčení.

(6) Pri hodnotení sa uplatňuje primeraná náročnosť a pedagogický takt voči žiakovi, jeho výkony sa hodnotia komplexne, berú sa do úvahy osobitosti mentálneho postihnutia, celkový zdravotný stav, vynaložené úsilie žiaka a v plnej miere sa rešpektujú jeho ľudské práva.

(7) Pedagogický zamestnanec priebežne hodnotí výsledky žiaka, jeho vedomosti, zručnosti a návyky. Vyzdvihuje žiakove klady a súčasne ho taktne usmerňuje v ďalšom postupe pri učení so zameraním na zvýšenie úsilia získať ďalšie vedomosti, zručnosti a návyky.

(8) Vyučovacie predmety, v ktorých predmetom hodnotenia sú dosahované výsledky žiaka, sú rozdelené nasledovne:

- a) všeobecnovzdelávacie predmety,
- b) odbornopraktické predmety,
- c) voliteľné predmety.

(9) U žiaka, ktorý má výrazné rozdiely v ústnom a písomnom prejave, sa pri skúšaní, ktoré predstavuje východisko pre hodnotenie jeho učebných výsledkov, uprednostňuje forma, ktorá zohľadňuje jeho špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby. Priebežne sa používajú rôzne formy zisťovania úrovne vedomostí a zručností žiaka, rešpektujúc osobitosti mentálneho postihnutia.

²⁾ § 94 ods. 2 zákona č. 245/2008 Z. z. v znení neskorších predpisov.

³⁾ § 11 ods. 3 zákona č. 245/2008 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Čl. 4

Získavanie podkladov na hodnotenie

(1) Podklady na hodnotenie výchovno-vzdelávacích výsledkov a správania žiaka získava pedagogický zamestnanec najmä týmito metódami, formami a prostriedkami:

- a) sústavným diagnostickým pozorovaním žiaka,
- b) sústavným sledovaním výkonov žiaka a jeho pripravenosti na vyučovanie,
- c) rôznymi druhmi skúšok (praktické, pohybové, ústne, písomné, grafické, vedomostné),
- d) analýzou výsledkov rôznych činností žiaka s osobitným zameraním na manuálnu zručnosť, úroveň dosiahnutej samoobsluhy a na celkovú sociálnu vyspelosť,
- e) konzultáciami s ostatnými pedagogickými zamestnancami, podľa potreby aj s výchovným poradcom, zamestnancami centier špeciálno-pedagogického poradenstva, príslušným dorastovým lekárom a ďalšími odbornými lekármi, školským psychológom, logopédom, rómskym asistentom,
- f) rozhovormi so žiakom, rodičmi alebo zákonnými zástupcami.

(2) Žiak je z predmetu skúšaný ústne, písomne alebo prakticky. Žiak by mal byť v priebehu polroka z jedného vyučovacieho predmetu vyskúšaný minimálne dvakrát.

(3) Pedagogický zamestnanec si vedie evidenciu o každom hodnotení žiaka podľa vnútorných predpisov školy. V priebehu školského roka zaznamenáva výsledky žiaka a jeho prejavy najmä preto, aby mohol žiakovi poskytnúť spätnú väzbu a usmerňovať výchovno-vzdelávací proces žiaka v zmysle jeho možností rozvoja a informovať zákonných zástupcov žiaka.

(4) Pedagogický zamestnanec oznámi žiakovi výsledok každého hodnotenia a poukáže na klady a nedostatky hodnotených prejavov, výkonov a výtvorov. Po ústnom vyskúšaní pedagóg oznamuje žiakovi výsledok hodnotenia ihneď.

(5) Podkladom pre celkové hodnotenie vyučovacieho predmetu sú:

- a) slovné hodnotenie za ústne odpovede,
- b) slovné hodnotenie za písomné práce, grafické práce, praktické práce, pohybové činnosti,
- c) posúdenie prejavov žiaka podľa čl. 3 ods. 6.

Čl. 5

Postup pri hodnotení

(1) Výsledné hodnotenie prospechu žiaka vo vyučovacom predmete určí vyučujúci.

(2) V predmete, v ktorom vyučuje viac učiteľov, určia výsledné hodnotenie za klasifikačné obdobie príslušní učitelia po vzájomnej dohode.

(3) Pri hodnotení sa posudzujú výsledky práce žiaka objektívne a zohľadňuje sa miera ich náročnosti, pričom sa prihliada na závažnosť mentálneho postihnutia a vynaložené úsilie žiaka. U žiakov s mentálnym postihnutím má hodnotenie významnú povzbudzujúcu a motivačnú úlohu.

- (4) Pri celkovom hodnotení sa na konci klasifikačného obdobia hodnotia učebné výsledky, ktoré žiak dosiahol za celé klasifikačné obdobie. Pritom sa prihliada na snahu a svedomitosť žiaka, na jeho individuálne schopnosti a záujmy aj mimo školy, na záujem o prácu.
- (5) Riaditeľ školy zabezpečí zjednotenie hodnotiacich kritérií u všetkých pedagogických zamestnancov školy.
- (6) Podmienky na hodnotenie žiaka v náhradnom termíne, na vykonanie opravnej skúšky a komisionálnej skúšky sú v súlade s § 56 a 57 zákona č. 245/2008 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- (7) Zákonných zástupcov žiaka informuje priebežne o výsledkoch a správaní žiaka triedny učiteľ, učitelia jednotlivých predmetov. V prípade mimoriadneho zhoršenia výsledkov alebo správania informuje zákonných zástupcov triedny učiteľ bezprostredne a preukázateľným spôsobom.
- (8) Triedny učiteľ oboznamuje zákonných zástupcov s výsledkami práce celej triedy za uplynulé obdobie. Osobitnú pozornosť v individuálnom pohovore venuje zákonným zástupcom žiakov, ktorí nezvládli požiadavky učebných osnov, alebo sa u nich prejavuje slabá disciplína a negatívny vzťah ku školskej dochádzke.
- (9) V doložke vysvedčenia žiaka so zdravotným znevýhodnením sa uvádzajú aj ďalšie dôležité skutočnosti súvisiace s jeho vzdelávaním, ako napríklad vzdelávanie podľa individuálneho vzdelávacieho programu, ročník ukončenia povinnej školskej dochádzky.

Čl. 6 Hodnotenie správania

- (1) Hodnotenie správania žiaka navrhuje triedny učiteľ po prerokovaní s príslušnými pedagogickými zamestnancami a schvaľuje riaditeľ po prerokovaní v pedagogickej rade.
- (2) Hodnotenie správania žiaka sa zaznamenáva do pedagogickej dokumentácie žiaka.
- (3) Hodnotenie sa posudzuje podľa týchto kritérií:
 - a) ako žiak dodržiava pravidlá správania,
 - b) ako plní ustanovenia školského poriadku,
 - c) ako plní pokyny vyučujúcich a vedenia školy,
 - d) ako dodržiava mravné zásady a pravidlá spolunažívania v škole a na verejnosti,
 - e) ako sa správa v kolektíve.
- (4) Pri klasifikácii správania žiaka sa v jednotlivých prípadoch prihliada k psychickému a zdravotnému stavu žiaka, k osobitostiam mentálneho postihnutia, k prognóze jeho vývinu.
- (5) Správanie žiakov sa klasifikuje podľa tejto stupnice:

Stupeň 1 – veľmi dobré.

Stupňom 1 – veľmi dobré sa žiak klasifikuje, ak dodržiava ustanovenia školského poriadku a len ojedinele sa môže dopustiť menej závažného priestupku.

Stupeň 2 – uspokojivé.

Stupňom 2 – uspokojivé sa žiak klasifikuje, ak sa dopustí závažnejšieho priestupku, alebo sa opakovane dopúšťa menej závažných priestupkov voči ustanoveniu školského poriadku. Žiak je však prístupný výchovnému pôsobeniu a usiluje sa svoje chyby napraviť.

Stupeň 3 – menej uspokojivé.

Stupňom 3 – menej uspokojivé sa žiak klasifikuje, ak sa dopustí závažného priestupku voči školskému poriadku, alebo sa aj po udelení druhého stupňa klasifikácie správania dopúšťa závažnejších priestupkov.

Stupňom 4 – neuspokojivé.

Stupňom 4 – neuspokojivé sa žiak klasifikuje, ak jeho správanie je s rozporom s ustanoveniami školského poriadku. Dopustí sa závažných previnení, ktorými vážne ohrozuje výchovu ostatných žiakov. Zámerne naruša činnosť žiackeho kolektívu.

Čl. 7

Hodnotenie prospechu žiaka

(1) Výchovno-vzdelávacie výsledky v jednotlivých vyučovacích predmetoch sa pre prvý až tretí ročník hodnotia slovne týmito stupňami:

Stupeň – dosiahol veľmi dobré výsledky.

Stupňom – dosiahol veľmi dobré výsledky sa hodnotí žiak, ktorý je aktívny, čiastočne samostatný. Ovláda poznatky a pojmy podľa obsahu vzdelávania. Využíva a čiastočne rozvíja svoje osobné predpoklady v individuálnych a kolektívnych prejavoch. V ústnom, písomnom a grafickom prejave dosahuje dobré výsledky vzhľadom na stupeň postihnutia. Osvojené poznatky a zručnosti aplikuje pri riešení nových úloh. Výsledky jeho činnosti sú veľmi dobré.

Stupeň – dosiahol dobré výsledky.

Stupňom – dosiahol dobré výsledky sa hodnotí žiak, ktorý je menej aktívny, snaží sa byť samostatný, zväčša ovláda poznatky a pojmy podľa obsahu vzdelávania. Čiastočne využíva svoje schopnosti v individuálnom a kolektívnom prejave. Jeho ústny, písomný a grafický prejav je zodpovedajúci stupňu postihnutia. Osvojené poznatky a zručnosti aplikuje v úlohách s podporou učiteľa. Výsledky jeho činnosti sú dobré.

Stupeň – dosiahol uspokojivé výsledky.

Stupňom – dosiahol uspokojivé výsledky sa hodnotí žiak, ktorý je prevažne pasívny. Poznatky a pojmy podľa obsahu vzdelávania ovláda iba čiastočne. Jeho ústny, písomný a grafický prejav vykazuje uspokojivé výsledky vzhľadom na stupeň postihnutia. Pri využívaní poznatkov a zručností je nesamostatný, často potrebuje usmernenie svojej práce a pomoc učiteľa. Kvalita výsledkov jeho činnosti je uspokojivá.

Stupeň – dosiahol neuspokojivé výsledky.

Stupňom – dosiahol neuspokojivé výsledky sa hodnotí žiak, ktorý je nesamostatný, pasívny. Neosvojil si poznatky a pojmy požadované obsahom vzdelávania. Jeho ústny, písomný a grafický prejav je neuspokojivý aj s prihliadnutím na stupeň postihnutia. Pri využívaní svojich minimálnych vedomostí potrebuje sústavnú pomoc učiteľa. Kvalita výsledkov jeho činnosti je neuspokojivá.

Čl. 8

Opatrenia vo výchove

(1) Za vzorné správanie, vzorné plnenie povinností, mimoriadny prejav aktivity a iniciatívy, dlhodobú svedomitú prácu, výrazné prosociálne správanie, ktoré pozitívne ovplyvňuje sociálnu klímu v triede a v škole a záslužný alebo statočný čin, možno žiakovi udeliť pochvalu alebo iné ocenenie.⁴⁾

(2) Pochvalu alebo iné ocenenie udeľuje žiakovi triedny učiteľ, vychovávateľ alebo riaditeľ.⁵⁾ V osobitne odôvodnených prípadoch, najmä ak ide o mimoriadne záslužný alebo statočný čin, môže žiakovi udeliť pochvalu alebo iné ocenenie zástupca zriaďovateľa, zástupca štátnej správy v školstve alebo minister školstva Slovenskej republiky.

(3) Návrhy na udelenie pochvaly alebo iného ocenenia sa prerokujú v pedagogickej rade. Pochvala alebo iné ocenenie sa udeľuje spravidla na zhromaždení triedy alebo školy.

(4) Na posilnenie disciplíny, za menej závažné, závažnejšie alebo opakované previnenia voči školskému poriadku možno žiakovi uložiť napomenutie alebo pokarhanie od triedneho učiteľa alebo pokarhanie od riaditeľa školy.

(5) O udelení pokarhania informuje riaditeľ školy preukázateľným spôsobom zákonného zástupcu žiaka, opatrenie sa zaznamenáva do triedneho výkazu.

Čl. 9

Celkové hodnotenie

(1) Celkové hodnotenie žiaka na konci prvého a druhého polroka vyjadruje súhrn výsledkov vo vyučovacích predmetoch a jeho správania.⁶⁾

(2) Celkové hodnotenie žiaka prvého až tretieho ročníka praktickej školy sa na konci prvého polroka a druhého polroka na vysvedčení vyjadruje:

- a) prospel(a) s vyznamenaním,
- b) prospel(a) veľmi dobre,
- c) prospel(a),
- d) neprospel(a).

⁴⁾ § 58 ods. 1 zákona 245/2008 Z. z. v znení neskorších predpisov.

⁵⁾ § 38 ods.4 a 5 zákona 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

⁶⁾ § 55 ods. 9 zákona č. 245/2008 Z. z. v znení neskorších predpisov.

(3) Žiak hodnotený slovne prospel s vyznamenaním, ak ani v jednom povinnom vyučovacom predmete nedosiahol horšie hodnotenie ako „dosiahol dobré výsledky“ a jeho správanie je hodnotené ako „veľmi dobré“.

(4) Žiak hodnotený slovne prospel veľmi dobre, ak ani v jednom povinnom vyučovacom predmete nedosiahol horšie hodnotenie ako „dosiahol uspokojivé výsledky“ a jeho správanie je hodnotené ako „veľmi dobré“.

(5) Žiak hodnotený slovne prospel, ak ani v jednom povinnom vyučovacom predmete nebol hodnotený ako „dosiahol neuspokojivé výsledky“.

(6) Žiak hodnotený slovne neprospel, ak z niektorého povinného vyučovacieho predmetu aj po opravnej skúške bol hodnotený ako „dosiahol neuspokojivé výsledky“.

(7) Žiakovi, ktorý nebol hodnotený z niektorého vyučovacieho predmetu, sa na vysvedčení namiesto hodnotenia uvádza slovo:

- a) absolvoval, ak sa žiak aktívne zúčastňoval na vyučovacom procese daného predmetu alebo ak bol žiak prítomný na vyučovacej hodine, aj keď zo závažných objektívnych dôvodov nepracoval,
- b) neabsolvoval, ak žiak na vyučovacej hodine nepracoval, nevie uplatniť svoje vedomosti a zručnosti ani na podnet učiteľa alebo sa daného predmetu nezúčastňoval.

(8) Žiak, ktorý bol oslobodený z vyučovania niektorého predmetu, sa v ňom nehodnotí a kolónka príslušného predmetu sa na vysvedčení nevypĺňa.

Čl. 10

Postup do vyššieho ročníka

(1) Do vyššieho ročníka postupuje žiak, ktorý pri celkovom hodnotení na konci druhého polroka prospel.

(2) Žiak, ktorý na konci druhého polroka dosiahol neuspokojivé výsledky z viac ako dvoch povinných vyučovacích predmetov, opakuje ročník počas plnenia povinnej školskej dochádzky.

Čl. 11

Spôsob ukončovania prípravy

(1) Vzdelávací program praktickej školy sa ukončuje celkovým zhodnotením manuálnych zručností žiaka v rozsahu učiva určeného príslušným vzdelávacím programom. Dokladom o získanom vzdelaní je záverečné vysvedčenie s uvedením zamerania činností, ktoré je žiak schopný vykonávať.⁷⁾

(2) Úspešným absolvovaním tretieho ročníka vzdelávacieho programu praktickej školy žiak získa nižšie stredné vzdelanie.⁸⁾

⁷⁾ § 99 ods. 6 zákona č. 245/2008 Z. z. v znení neskorších predpisov.

⁸⁾ §16 ods. 3 písm. b) zákona č. 245/2008 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Čl. 12
Zrušovacie ustanovenie

Zrušuje sa Metodický pokyn č. 4/2010-R z 12. januára 2010 na hodnotenie žiakov praktických škôl.

Čl. 13
Účinnosť

Tento metodický pokyn nadobúda účinnosť 1. júna 2011.

minister

Obsah

METODICKÝ POKYN Č. 34/2011 NA HODNOTENIE ŽIAKOV PRAKTICKÝCH ŠKÔL	1
Čl. 1 Úvodné ustanovenia	1
Čl. 2 Hodnotenie	1
Čl. 3 Zásady hodnotenia	2
Čl. 4 Získavanie podkladov na hodnotenie	3
Čl. 5 Postup pri hodnotení	3
Čl. 6 Hodnotenie správania	4
Čl. 7 Hodnotenie prospechu žiaka	5
Čl. 8 Opatrenia vo výchove	6
Čl. 9 Celkové hodnotenie	6
Čl. 10 Postup do vyššieho ročníka	7
Čl. 11 Spôsob ukončovania prípravy	7
Čl. 12 Zrušovacie ustanovenie	8
Čl. 13 Účinnosť	8
Obsah	9